

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2011 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący SSA Lena Jachimowska (spr.)

Sędziowie SSA Antonina Grymel

SSA Urszula Żak

Protokolant Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2011r. w K. na posiedzeniu jawnym
sprawy z odwołania W. R. (W. R.)

przeciwko W. B. E. w K.

na skutek apelacji ubezpieczonego W. R.

o wysokość świadczenia

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w K.

z dnia 14 lipca 2009r. sygn. akt X U 899/09

na skutek skargi ubezpieczonego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w K. z dnia 2 września 2010r. sygn. akt III AUa 3388/09

postanawia:

- 1. odrzucić skargę,**
- 2. zasądzić od ubezpieczonego W. R. na rzecz W. B. E. w K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 14 lipca 2009 r. sygn. akt XU 899/09 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. w punkcie 1 oddalił odwołanie ubezpieczonego W. R. (R.) od decyzji Dyrektora W. B. E. w K. z dnia 27 marca 2009 r., odmawiającej wznowienia postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego według zasad obowiązujących do dnia 31 grudnia 1998 r. tj. w takim samym stopniu i terminie, w jakim następował wzrost uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych, a w punkcie 2 zasądził od ubezpieczonego na rzecz wojskowego organu emerytalnego zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Zaskarżony przez ubezpieczonego apelacją wyrok, został oddalony wyrokiem Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 2 września 2010 r. sygn. akt III AUa 3388/09.

W dniu 21 grudnia 2010 r. ubezpieczony wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń zakończonych wyrokami Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 lipca 2009 r. sygn. akt XU 899/09 oraz Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 2 września 2010 r. sygn. akt III AUa 3388/09 z wnioskiem o wznowienie postępowania.

Skarżący, wskazując przepisy art. 379 pkt 1 i 2, art. 401 pkt 2, art. 403 k.p.c. w zw. z art. 424 k.p.c., art. 156 §1 pkt 2 k.p.a. i art. 157 pkt 1 k.p.a. oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2010 r. , zaskarżając orzeczenia Sądów obu instancji, wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 lipca 2009 r. sygn. akt XU 899/09 oraz Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 2 września 2010 r. sygn. akt III AUa 3388/09, uchylenie w całości zaskarżonych postępowań w obu instancjach oraz wydanych wyroków w całości wraz z pozbawieniem tych orzeczeń klauzuli wykonalności, zwrot kosztów postępowania w obu instancjach wraz z odsetkami, zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania oraz skierowania odwołania do rozpatrzenia przez właściwy organ odwoławczy - Ministra Obrony Narodowej.

W uzasadnieniu skargi ubezpieczony podniósł, że w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w K. i Sądem Apelacyjnym w K. stroną pozwaną reprezentował adwokat J. Sz. bez należytego umocowania prawnego. Skarżący wskazał, że Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 lutego 2004 r. w sprawie trybopostępowania i właściwości organów w sprawach zaopatrzenie emerytalnego żołnierzy zawodowych ora uprawnionych członków ich rodzin (Dz. U. z 2004 r., Nr 67, poz. 618) ani żaden inny akt prawa, nie artykułuje delegacji dla dyrektora WBE do prawa samodzielnego

zapewnienia zastępstwa procesowego, które jest zastrzeżone dla Departamentu Prawnego MON. Zarzucił, że mocodawcą dla pełnomocnika mec. J. S. jest Departament Prawny MON, zatem Dyrektor W. B. E. naruszył art. 87 ust. 1 k.p.c., wskutek czego nienależyte umocowanie pełnomocnika spowodowało nieważność postępowania z mocy art. 379 k.p.c. Jako podstawę wznowienia postępowania ubezpieczony wskazał art. 401 pkt 2 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę W. B. E. w K. wniosło o oddalenie skargi jako pozbawionej podstaw prawnych oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Wojskowy organ emerytalny powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 r. sygn. akt I UZP 2/10, zgodnie z którą w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych pełnomocnik strony – organu rentowego - D. W. B. ., nie jest obowiązany do dołączenia do akt sprawy przy pierwszej czynności procesowej dokumentu potwierdzającego powierzenie funkcji Dyrektora, przedłożył dokument potwierdzający powierzenie A. M. funkcji Dyrektora W. B. E. w K. oraz pełnomocnictwo Departamentu Spraw Socjalnych Ministerstwa Obrony Narodowej dla Dyrektora W. B. E. w K..

Rozpoznając skargę, Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c. mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go we właściwym trybie. Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że pismo ubezpieczonego z dnia 21 grudnia 2010 r. wprowadzie nazwane skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń zakończonych wyrokami Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 lipca 2009 r. sygn. akt XU 899/09 oraz Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 2 września 2010 r. sygn. akt III AUa 3388/09, z wnioskiem o wznowienie postępowania, w istocie stanowi skargę o wznowienie postępowania. Bowiem spełnia ono warunki wymagane dla skargi o wznowienie postępowania, określone w art. 409 k.p.c. Zawiera ono bowiem oznaczenie zaskarżonego wyroku, podstawę wznowienia i jej uzasadnienie oraz wnioski o uchylenie zaskarżonego wyroku.

Skarżący wskazując na nieważność postępowania, domagał się wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. oraz Sądu Apelacyjnego w K.. Zatem stosownie do uregulowania art. 405 zdanie pierwsze k.p.c. do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności oraz na podstawie przewidzianej w art. 401¹ właściwy jest sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, a jeżeli zaskarżono orzeczenia sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej.

Wniesiona skarga o wznowienie postępowania podlega badaniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., które sprowadza się do kontroli czy sporządzona skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. Badanie sądu ogranicza się do oceny, czy twierdzenia skargi stanowią ustawową podstawę wznowienia, a nie czy są merytorycznie zasadne. Inaczej ujmując, zasadnicze znaczenie w przedmiotowej sprawie ma kwestia, czy skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, co stanowi przesłankę jej dopuszczalności.

Skarga o wznowienie postępowania jest instytucją wyjątkową w tym znaczeniu, że przysługuje od ściśle określonych orzeczeń i na ściśle określonej podstawie. Ratio legis takiego jej ukształtowania stanowi potrzeba zabezpieczenia stabilności prawomocnych merytorycznych orzeczeń, a poprzez to ładu prawnego przez nie stworzonego. Podstawy wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym rozstrzygnięciem zostały przez ustawodawcę enumeratywnie wyliczone w ustawie. Nawet sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli z uzasadnienia skargi wynika, że wskazywana podstawa nie zachodzi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., sygn. akt I UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133, z dnia 18 kwietnia 2008 r., sygn. akt IV CO 3/08, niepubl., z dnia 28 października 2008 r. sygn. akt V CO 28/08). Zgodnie z utrwalonym poglądem w orzecznictwie Sądu Najwyższego, skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nie odpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wskazują, że w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (por. wyrok z dnia 16 maja 2007 r., sygn. akt III CSK 56/07, LEX 334985, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 r., sygn. akt I CZ 40/07, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r., sygn. akt IV CZ 20/08, niepubl., z dnia 19 marca 2010 r. sygn. akt II PZ 5/10, LEX 583798).

Podstawa wznowienia, mająca wynikać z nieważności postępowania, opisana jest w art. 401 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym można żądać wznowienia postępowania powodu nieważności, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania (zdanie pierwsze powołanego przepisu). Wskazana podstawa nieważności ma charakter bezwzględny bowiem dla dopuszczalności wznowienia nie ma znaczenia okoliczność czy zaistnienia tej podstawy miało wpływ na zaskarżony wyrok. Dlatego też konieczna jest analiza konkretnej sprawy, by ocenić w sposób wiążący, czy dany stan faktyczny, podany w skardze o wznowienie postępowania wskazuje na brak należytej reprezentacji i czy rzeczywiście wypełnia przesłanki zastosowania art. 401 pkt 2 k.p.c.

Skarżący upatruje zasadności skargi o wznowienie postępowania w zarzucie nieważności postępowania spowodowanej brakiem należytej reprezentacji

wojskowego organu emerytalnego w postępowaniu sądowym, wprost wskazując ustawową podstawę wznowienia, o której mowa w art. 401 pkt 2 k.p.c. Przepis ten – jak już wyżej podniesiono – przewiduje wznowienie postępowania dla zapewnienia ochrony praw strony, która nie miała zdolności sądowej lub procesowej, nie była należycie reprezentowana lub wskutek naruszenia przepisów postępowania była pozbawiona możliwości działania. Wnoszący skargę nie powołuje się na brak jego – jako strony – należytej reprezentacji w postępowaniu przed Sądami obu instancji, lecz na nienależytą reprezentację przeciwnika procesowego - wojskowego organu emerytalnego. Dlatego też należy stwierdzić, że niedopuszczalnym jest powołanie tej podstawy wznowienia przez stronę przeciwną, niż ta, której dotyczą okoliczności powołane w omawianym przepisie. Takie uznanie znajduje też oparcie w treści art. 407 k.p.c., który odnosząc się do skargi o wznowienie postępowania, której podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji, nakazuje liczyć trzymiesięczny termin do jej wniesienia od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Norma ta z powołaną podstawą skargi wiąże niewiedzę o wyroku, która w tych okolicznościach dotyczy strony pozbawionej możliwości działania lub nienależycie reprezentowanej.

Niezależnie od powyższego Sąd Apelacyjny podnosi, że sformułowana w sposób odpowiadający ustawie wskazana przez skarżącego podstawa wznowienia w rzeczywistości nie występuje. W postępowaniu sądowym w sprawie III AUa 3388/09 (jak też w sprawie XU 899/09) W. B. E. w K. było należycie reprezentowane przez pełnomocnika radcę prawnego J. Sz. na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Dyrektora WBE A. M. (k. 9 akt sygn. XU 899/09). Wojskowym organem emerytalnym w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66) jest organ emerytalny właściwy w sprawach ustalania prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia, określony przez Ministra Obrony Narodowej. W rozporządzeniu z dnia 23 lutego 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organów w sprawach z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz uprawnionych członków ich rodzin (Dz. U. Nr 67, poz. 618), wydanym z mocy delegacji art. 37 pkt 1 powołanej ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r., Minister Obrony Narodowej doprecyzował pojęcie wojskowego organu emerytalnego, stanowiąc w §2 ust. 1, że wojskowym organem właściwym do ustalania prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia oraz ich wypłaty jest dyrektor wojskowego biura emerytalnego. Wojskowy organ emerytalny jest uprawniony do wydawania decyzji w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych taksatywnie wymienionych w §2 art. 476 k.p.c. w zw. z §4 pkt 3 tego przepisu.

Funkcja Dyrektora W. B. E. w K. została powierzona A. M. od dnia 1 maja 2004 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 26 kwietnia 2004 r. (k. 15 a. s.). Dyrektor

W. B. E. jako wojskowy organ emerytalny, wykonując powierzone mu zadania, został – jak to wynika z przedłożonego przez pozwane WBE pełnomocnictwa z dnia 30 kwietnia 2008 r. – umocowany przez Ministra Obrony Narodowej do reprezentowania Skarbu Państwa – Ministerstwa Obrony Narodowej we wszystkich postępowaniach przed właściwymi sądami, z prawem udzielania dalszych pełnomocnictw (k. 16 a.s.). Działając na mocy tego umocowania, Dyrektor W. B. E. udzielił pełnomocnictwa procesowego radcy prawnemu J. S. do zastępowania W. B. E. w K. Przedkładając pełnomocnictwo procesowe w sprawie XU 899/09, pełnomocnik wojskowego organu emerytalnego nie był obowiązany do złożenia do akt sprawy przy pierwszej czynności procesowej dokumentu potwierdzającego powierzenie funkcji Dyrektorowi (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 r. sygn. akt I UZP 2/10).

Skoro wskazana podstawa wznowienia faktycznie nie wystąpiła, to zasadnym było odrzucenie skargi ubezpieczonego. W tej sytuacji zbędnym było odniesienie się do powoływanego przez skarżącego stanowiska Sądu Najwyższego w przedmiocie umocowania pełnomocnika procesowego.

Z przedstawionych względów, Sąd Apelacyjny po myśli art. 410 § 1 k.p.c. orzekł jak w części dyspozytywnej orzeczenia. O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z §12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).